

## HENRY VAN DE VELDE DIGITAAL

Dit najaar vindt in het Jubelparkmuseum een grote tentoonstelling over Henry van de Velde plaats. Aanleiding is de 150ste verjaardag van zijn geboorte. Ook de digitale wereld viert de vader van de Gentse boekentoren. Een snelle blik op de website van het Vlaamse Architectuurinstituut toont dat de verjaardag niet onopgemerkt blijft. De architect is heel 2013 een aanwezig op tentoonstellingen in binnen- en buitenland.

## ONBEDUIDEND SCHILDER WORDT ARCHITECTUURICOON

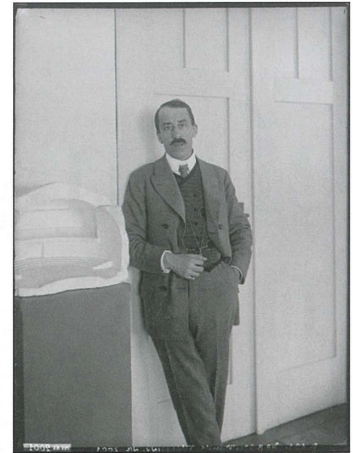
Henry van de Velde (1863-1957) begon zijn carrière als schilder. Zijn zoektocht naar een eigen artistieke identiteit leidde niet tot het gehoopte succes. In 1893 besliste hij zich toe te leggen op de toegepaste kunsten. Die keuze heeft hem geen windeieren gelegd.

Samen met Victor Horta werd van de Velde het boegbeeld van de Art Nouveau, met een grote invloed op de architectuur. Als hoofd van de Kunstgewerbeschule in Weimar stond de man mee aan de wieg van de Bauhaus. Dichter bij huis stichtte hij het Institut supérieur des arts décoratifs. Om enkele van zijn realisaties aan te halen: het Kröler-Müller Museum in Otterlo en de Gentse Boekentoren zijn bepalend voor de identiteit van beide steden.

## ARCHIEFONDERZOEK ANNO 2013

Dat was van de Velde in een veel te kleine notendop. Om de kunstenaar in al zijn facetten te leren kennen, kan je nu de inventaris van zijn archief online doorzoeken. Na zijn dood ging het grootste deel naar de Eidgenössische Technische Hochschule te Zürich. Zoon Thyl en dochter Nele regelden in 1963 een overplaatsing naar de Koninklijke Bibliotheek in Brussel. Na de dood van Nele verhuisde ook het archief uit de chalet van Oberägeri, waar Henry van de Velde zijn laatste jaren doorbracht. Zo volgden nog enkele schenkingen, tot het archief in 1980 vervolledigd werd met de briefwisseling aan zijn echtgenote Maria Sèthe.

Ontsluiting van archieven is steeds een goede zaak. Zo is snuisteren in ons erfgoed geen privilege meer voor academici. Het gebruiksgemak van de zoekrobot is echter meer gericht op een onderzoekspubliek. De inventaris is wel leuk om eens te doorbladeren, maar je zal er zonder achtergrondkennis niet veel wijzer uit raken.



## HET ZWEMDOK VAN KAMIEL

Wie online echt wil bijleren, kan terecht op de webtentoonstelling *Het zwemdok van Kamiel: het herdenkingsmoment van Henry van de Velde voor Peter Benoit*. Voor van de Velde zich als schilder probeerde te bewijzen, koesterde hij muzikale ambities. Huisvriend Peter Benoit (1834-1901) was een grote steun voor de jongeman. In 1901 stierf de componist en vonden de Antwerpenaren de tijd rijp om een gedenkteken op te richten. Aanvankelijk won Emile Floors (1871-1952) de ontwerpwedstrijd, maar WO I en een te hoge kostprijs gooiden roet in het eten. Pas bij Benoits honderdste verjaardag kregen de plannen opnieuw aandacht.

De webtentoonstelling overbrugt de stap van Floors naar van de Velde met een passage uit de memoires van de architect waarin hij zijn relatie met Benoit beschrijft. Wie de tekst helemaal leest, zit zeker in de sfeer om verder te surfen. Want dat is het sterke aan dit concept: de webstek is opgebouwd als een fysieke tentoonstelling en trekt je dus mee in een verhaal.

Het was burgemeester Camille Huysmans (1871-1968) die zijn vriend van de Velde bij het project betrok. Op 12 augustus 1934 vond de inwijding van het gedenkteken eindelijk plaats. De website vertelt verder de bewegende geschiedenis van het monument op weg naar een vaste locatie. Uiteindelijk belandde het zwemdok, dat zijn bijnaam kreeg door de vele mensen die er in tuimelden, in het Harmoniepark.

De bibliotheek van het Koninklijke Conservatorium van Antwerpen heeft de webstek gelanceerd. De site is eenvoudig hanteerbaar en de informatie is overzichtelijk chronologisch opgebouwd. Om hulde te brengen aan een uitzonderlijke architect en pionier in de designwereld, is de vormgeving echter niet bijster creatief en zelfs wat schools. Wie iets wil leren over het Benoitmonument is hier op de juiste plaats. Alles is rijkelijk geïllustreerd met fotomateriaal. Je volgt de avonturen van het monument afbeelding na afbeelding, en dat zonder uit je zetel te komen.

Jonas Bruyneel

# 3

## HOTSPOTS OP HET WEB

<http://www.vai.be/nl/>

[programma-henry-van-de-velde-jaar-2013](http://www.vai.be/nl/programma-henry-van-de-velde-jaar-2013)

<http://www.ami-cfwb.be/>

<http://www.libraryconservatoryantwerp.be/>

[benoitmonument/](http://www.libraryconservatoryantwerp.be/benoitmonument/)

